

[P. E. Eriksen.]

standarden må hæves, der må stræbes efter, at flere og flere lærer mere og mere. Men når man ikke mere ved at opmuntre end ved at sige, at sådan og sådan skal det være?

For den del af venstres folketingsgruppe, der ikke kan stemme for dette punkt i forslaget til beslutning her, vil jeg gerne understrege disse ting. Vor opfattelse er ikke, at vort uddannelsessystem er godt nok. Tværtimod finder vi, at der kan være grund til at se på disse ting, at der kan være grund til væsentlige ændringer. Det kræver på mange måder både indsigt i og forståelse af disse ting og en forskning, en undersøgelse af disse forhold. Men vi mener som sagt ikke, at en forøgelse af den pligtige undervisningsalder med 2 år er en forbedring. Vi mener ikke, at man kan tvinge denne aldersgruppe af unge til at lære noget mod deres vilje. Vil det ikke let resultere i, at en del af dem kan blive både sløve og passive, at de ikke får noget ud af disse år, der ellers er så vigtige for deres udvikling og derfor ikke må glide nytteløse hen? For så vil det let gå sådan, at disse unge vil have vanskeligt ved at komme positivt ind i det erhvervsliv, de jo skal ind i. Vi vil risikere, at de får en dårligere placering i samfundet, det, man nu siger at man vil værne dem imod. Der kan være andre, der vil gå aktivt til modstand imod det. Det vil måske udvikle egenskaber og en mentalitet — og hvad rummer tiden ikke? — der kan være med til at skade dem resten af deres liv derved, at de ubevidst altid vil være negative. Begge disse grupper mener vi vil være med til at skade undervisningen for de villige ved at sænke undervisningsniveauet. Der kan altså være problemer, der på forskellig måde vil påvirke hele skolemiljøet. En del af de øvrige elevers udvikling i positiv retning mener vi kan blive væsentligt forringet ved påvirkning fra de uvillige.

Flere tilhængere af det tvungne 8.-9. skoleår har den opfattelse, at det, det gælder om, er, at man er på skolebænken. Er det nu helt rigtigt at se sådan på det? Er det ikke lige så vigtigt på dette alderstrin at lære noget i erhvervslivet som i skolen? Der er ikke tvivl om, at en del af de unge, der nu går i disse 8.-9. klasser, får alt for lidt ud af det.

I bemærkningerne til forslaget til folke-

tingsbeslutning tales der om, at man ikke kan forberede fremskridt, uden at der foreligger beslutninger om undervisningspligtens udvidelse. Er det rigtigt set? Er det rigtigt set i forbindelse med, at allerede nu en overvejende part af børnene bliver frivilligt i skolen i disse år? Hvorfor kan man ikke rette de fejl, der måske kan være i de første 7 skoleår, så det mål nås i højere grad end nu, at flere får noget ud af undervisningen og flere derved får lyst til at følge den fortsatte undervisning frivilligt? Hvis det 8.-9. skoleår skal blive, hvad vi også ønsker — vi kunne tage det 10. skoleår med — må det børnemateriale, der skal gå i disse klasser, i langt højere grad have fået et godt udbytte af de foregående år, og disse års undervisning må derfor i alle tilfælde forbedres. Herom tror jeg at langt de fleste er enige.

I bemærkningerne til forslaget peger man på, at en

„hurtigere forældelse af kundskabsstoffet gør tilegnelsen af en vis mængde realviden som „parate“ kundskaber til et formål af begrænset værdi.“

Denne udtalelse er forkert. Selv ved videregående uddannelser må man på et givet tidspunkt lære det, der er rigtigt på dette tidspunkt, selv om det måske hurtigt forældes. Der er jo så mange ting, der trods den hastige omskiftelse i denne verden står fast, og disse ting er noget, man simpelt hen skal lære. Det kan man gøre både skriftligt og mundtligt, og det er af største betydning, at man får lært disse ting. Det vil jeg gerne understrege.

Endelig er der mulighederne for, at barnet får lov til at være ude af skolen et år, altså et sabbatår, og, som man er inde på, kan vende tilbage til skolen. Vil dette år virkelig komme ind i billedet? Og i denne forbindelse er der spørgsmålet om efterskolen og den betydning, som det har haft for mange unge at deltage i denne kostskoleform, at komme ind i hele problemstillingen på en helt anden måde, at opleve både det fællesskab, der er, og den undervisningsform, der kan lægges til rette. Man siger, at efterskolen kan bevares i det system, der lægges frem. Jeg har mine tvivl om, at det virkelig er tilfældet, og jeg vil gerne gøre opmærksom på, at denne frie skoleform også fortsat må have sin betydning. Frihed er det bedste,